



REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 70, f: 01 478 98 45, e: ps-nsi@dz-rs.si, www.dz-rs.si



Datum: 13. 8. 2025

Mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica Državnega zbora

ZADEVA: Poslanska pobuda

Skladno z 240. in 248. členom Poslovnika državnega zbora vam pošiljam poslansko pobudo **v zvezi s pojavom bolezni modrikastega jezika v Sloveniji**, ki jo naslavljam na ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Matejo Čalušič.

S spoštovanjem!

Dr. Vida Čadonič Špelič, l.r.
poslanka

V prilogi:

- poslanska pobuda ministrici za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

POSLANSKA POBUDA

ministrici za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

V zadnjem mesecu se po Sloveniji nevarno širi bolezen modrikastega jezika (angl. bluetongue virus, BTV), ki jo prenašajo krvosesne mušice iz rodu *Culicoides*, izpostavljeni pa so ji predvsem ovce in govedo. Toda kljub poginom živali in gospodarski škodi, ki jo bolezen povzroča, pristojni o njej molčijo, kot da gre za navaden prehlad.

Name kot na predsednico parlamentarnega odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se obračajo zaskrbljeni in zbegani rejci, saj nimajo nobenih uradnih informacij ne o trenutni razširjenosti bolezni, ne o tem, kako naj ravnajo, ko posumijo nanjo, ne o možnostih cepljenja svojih živali. Mnogi, pri katerih so veterinarji odvzeli vzorce sumljivih živali, pa ne dobijo povratne informacije, ali je bolezen pri njih potrjena ali ne.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) je znova zatajila. UVHVVR je zadnje sporočilo za javnost v zvezi z BTV objavila 18. julija letos, ko so prvič pri nas potrdili sev BTV 8, in sicer na dveh gospodarstvih na območju Ilirske Bistrice, ki redita ovce. Potem se ni več oglasila, čeprav se je bolezen razširila po domala vsej državi. Iz objave v časniku Dnevnik je mogoče razbrati, da je za zdaj prizanesla le Podravju in Pomurju, drugod pa so razmere dramatične.

UVHVVR je 18. julija javnosti sporočila, da BTV sodi med bolezni kategorije C, za katere Bruselj ne zahteva obveznega programa izkoreninjenja, zato se je odločila, da v zvezi z njo ne bo niti ukrepala niti obveščala in ozaveščala imetnikov živali. Svetovala jim je le preventivno cepljenje ovac in goveda proti sevoma BTV 4 in BTV 8, ki so ju letos že potrdili pri nas, toda cepiva po mojih informacijah v Sloveniji ni. Na voljo naj bi bilo šele sredi septembra, ko bo za cepljenje najverjetneje prepozno.

V preteklosti je bila BTV po evropskih predpisih uvrščena na listo A. Tam so posebno nevarne bolezni živali, za katere je predpisano takojšnje obvezno izkoreninjenje, ki so ga financirali iz evropskega in nacionalnih proračunov. Čeprav je BTV še vedno enako nevarna bolezen in še vedno rejcem povzroča velikansko gospodarsko škodo, so jo, domnevno na zahtevo živinorejsko najmočnejših držav, prestavili na listo C, da bi bilo z njo čim manj stroškov. Toda kljub temu pristojne institucije v večini evropskih držav še vedno poskrbijo za dobavo cepiva proti BTV. Ponekod je cepljenje obvezno, mnoge države rejcem financirajo ali vsaj sofinancirajo stroške cepljenja, nekatere jim tudi povrnejo škodo zaradi izgube živali in zmanjšane proizvodnje, ki je posledica bolezni.

Slovenija ne stori nič oziroma bore malo. MKGP in UVHVVR sta rejce pustili na cedilu. Šele ko je bil v časopisu Dnevnik objavljen članek o pojavu bolezni v večjem delu Slovenije, so preko veterinarske zbornice obvestilo z navodili dobili zgolj terenski veterinarji. Rejcev pa o trenutni situaciji ni sistematično obveščal nihče. Rejci niso bili seznanjeni o množičnem širjenju bolezni v državi, o ukrepih za preprečevanje širjenja bolezni in o možni gospodarski škodi, ki jo bo bolezen žal povzročila. Kar zadeva bolezen modrikastega jezika, ste jih prepustili samim sebi.

V Novi Sloveniji se sprašujemo, ali je to nemara del strategije uničevanja slovenske živinoreje, ki se je začelo z nedavno sprejeto novelo Zakona o zaščiti živali? Že februarja letos, ko so BTV 4 potrdili pri govedu, smo državo pozvali, naj rejcem poravnajo stroške preventivnega cepljenja proti tej bolezni. Ta poziv zdaj ponavljamo. Hkrati zahtevamo, da država rejcem poravnava tudi škodo, ki jo bodo utrpeli zaradi BTV, prav tako stroške laboratorijskih analiz odvzetih vzorcev sumljivih živali.

Od MKGP oziroma UVHVVR pričakujem, da boste nemudoma pripravili nacionalni program za obvladovanje bolezni in z njim seznanili lastnike živali.

Za vaše odgovore se vam že vnaprej lepo zahvaljujem.